

UZASADNIENIE

Powódka D. S. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) z siedzibą w O. w (...) kwoty 77.176,45 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem wynagrodzenia za wykonane prace budowlane polegające na montażu konstrukcji domu wielorodzinnego w miejscowości L. w (...)

Odpis pozwu, niezależnie od doręczenia za pośrednictwem duńskiej jednostki przyjmującej pod adresem siedziby spółki wskazanej w rejestrze, doręczono także międzynarodowym listem poleconym pod adresem wskazanym w pozwie.

W odpowiedzi na pozew (pismo z 4.04.2020 r. k. 132) pozwany wniósł w pierwszej kolejności o odrzucenie pozwu z uwagi na brak jurysdykcji krajowej wskazując, że pozwany jest duńska spółką, nie ma w Polsce swojej siedziby, oddziału, przedstawicielstwa bądź filii, a strony nie umówiły się o jurysdykcję sądów polskich. Zarządzeniem z 19.05.2020 r. wezwano pozwanego do usunięcia braków formalnych odpowiedzi poprzez złożenie odpisu (drugiego egzemplarza) odpowiedzi. Wezwanie do pozwanego skierowano międzynarodowym listem poleconym, brak jest jednak zwrotnego potwierdzenia odbioru wezwania z uwagi na fakt, iż – jak wynika z notatki urzędowej k. 151, rejestrowane przesyłki do Danii doręczane są bez potwierdzenia odbioru.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.U.E.L.2012.351.1). Zgodnie z art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego państwa członkowskiego. W myśl art. 63 ust. 1 do celów stosowania niniejszego rozporządzenia przez miejsce zamieszkania w przypadku spółek i osób prawnych rozumie się miejsce, w którym znajduje się: a) ich statutowa siedziba; b) ich główny organ zarządzający; lub c) ich główne przedsiębiorstwo.

Pozwana podała w pozwie adres pozwanej spółki z N. w Danii. Na taką też siedzibę wskazał sam pozwany (k. 139). Jak wynika z odpisu z rejestru (k. 140 -144), jak również pisma Ministerstwa Sprawiedliwości w Danii z 30.09.2019 r. (k. 104) zarejestrowaną siedzibą pozwanej spółki jest O. w Danii. Bez względu zatem na to, czy za podstawę przyjęta będzie statutowa siedziba spółki, czy też faktyczna siedziba głównego organu zarządzającego lub główne przedsiębiorstwo, brak jest uzasadnienia dla jurysdykcji sądu polskiego.

Przepis art. 5 ust. 1 rozporządzenia przewiduje, że osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2-7.

Z treści pozwu nie wynika, by występowała którakolwiek z podstaw jurysdykcji określonych w tych przepisach.

Podstawy tej jurysdykcji nie można w szczególności upatrywać w przepisie art. 7 pkt 1 a, zgodnie z którym w sprawach dotyczących umowy osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może być pozwana w innym państwie członkowskim przed sądy miejsca wykonania danego zobowiązania. W art. 7 pkt 1 b) postanowiono bowiem, że do celów niniejszego przepisu - i o ile nie uzgodniono inaczej - miejscem wykonania danego zobowiązania jest w przypadku świadczenia usług - miejsce w państwie członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone;

Z uzasadnienia pozwu wynika, że roboty budowlane, za które powódka domaga się wynagrodzenia, wykonywane były w Szwecji, co wyklucza jurysdykcję sądów polskich. Sąd polski nie uzyskał również jurysdykcji na podstawie art. 26 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którym jeżeli sąd państwa członkowskiego nie ma jurysdykcji na podstawie

innych przepisów niniejszego rozporządzenia, uzyskuje on jurysdykcję, jeżeli pozwany przed tym sądem wda się w spór. Niniejszy przepis nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wdaje się w spór w tym celu, aby podnieść zarzut braku jurysdykcji lub jeżeli inny sąd ma na podstawie art. 24 jurysdykcję wyłączną.

Z pisma z 4.04.2020 r. wynika wprost, że pozwany wdał się w spór po to, by w pierwszej kolejności podnieść zarzut braku jurysdykcji.

Nie znajduje też zastosowania podstawa jurysdykcji szczególnej określona w art. 7 ust. 5, według którego pozew w sprawach dotyczących sporów wynikających z działalności filii, agencji lub innego oddziału można wnieść przed sądy miejsca, w którym znajdują się filia, agencja lub inny oddział.

Z uzasadnienia pozwu nie wynika, by spór wynikał z działalności filii, agencji lub innego oddziału w Polsce. Co więcej, nic nie wskazuje na to, by pozwana duńska spółka w ogóle miała taką filię, agencję czy oddział w Polsce.

Podkreślenia wymaga, że za zbędne i prowadzące jedynie do przedłużenia postępowania, (o co najmniej 8 miesięcy, tyle bowiem czasu trwała druga próba doręczenia pozwu w tym trybie), sąd uznał doręczenie pozwanemu wezwania do usunięcia braku formalnego odpowiedzi na pozew za pośrednictwem duńskiej jednostki przyjmującej, (zarządzenie z dnia 19.05.2020 r.) Wynik postępowania byłby ten sam, bez względu na to, czy pozwany usunąłby ten brak, czy też nie.

W przypadku nieusunięcia braku formalnego odpowiedzi na pozew winna być zwrócona, zaś zastosowanie znajdowałby art. 28 ust. 1 rozporządzenia, który stanowi, że jeżeli pozwany mający miejsce zamieszkania w jednym państwie członkowskim zostaje pozwany przed sąd innego państwa członkowskiego, ale się nie stawia, sąd stwierdza z urzędu brak swej jurysdykcji, o ile jego jurysdykcja nie wynika z przepisów niniejszego rozporządzenia. Zauważyć przy tym należy, że przepis art.28 Rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi powtórzenie przepisu art. 26 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, jednakże w polskiej wersji językowej użyto sformułowania „nie stawia się”, nie zaś – jak w poprzednio obowiązującym Rozporządzeniu „nie wdaje się w spór”. Podobnie, mimo tożsamy zwrotów językowych użytych w art. 26 ust. 1 i 28 ust. 1 Rozporządzenia nr 125/2012 (w wersji angielskiej i niemieckiej) w polskim tłumaczeniu w pierwszym z przepisów użyto pojęcia „wda się w spór”, zaś w drugim „nie stawia się”.

Zestawienie przepisów art. 26 ust. 1 i art. 28 ust. 1 Rozporządzenia prowadzi do wniosku, że sąd może z urzędu stwierdzić brak swej jurysdykcji na podstawie art. 28 ust.1, gdy pozwany nie wda się w spór, mimo doręczenia mu odpisu pozwu i umożliwienia zajęcia stanowiska co do zgłoszonego wobec niego roszczenia. W przeciwnym razie, tj. gdy pozwany wdaje się w spór, sąd uzyskuje jurysdykcję.

W rozpatrywanej sprawie odpis pozwu doręczono za pośrednictwem jednostki przyjmującej w dniu 9.10.2020 r. (k. 154). Data złożenia odpowiedzi na pozew świadczy o tym, że pozwany otrzymał odpis pozwu już wcześniej (międzynarodowym listem poleconym, bez potwierdzenia odbioru). Nie ulega wątpliwości, że minął już 30 - dniowy termin na złożenie odpowiedzi na pozew.

Biorąc powyższe po uwagę stwierdzić trzeba, że w przypadku nieusunięcia braku formalnego odpowiedzi na pozew z 4.04.2020 r., co skutkowałoby jej zwrotem, sąd z urzędu stwierdziłby brak jurysdykcji krajowej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 1099 § 1 k.p.c., orzeczono, jak na wstępie.

Sygn. akt VIII GC 430/18

S.(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)